

Bijlage HAVO
2022

tijdvak 1

Turks

Tekstboekje

Ga verder op de volgende pagina.

Tekst 1 Araba Doktoru

(1) Toplumsal cinsiyet rolleri, hayatımızın her alanını etkilediği gibi modern dünyanın en normal ihtiyaçlarından biri sayılan çalışma ihtiyacını da günden güne etkisi altına aldı. Yüzyıllardır cinsiyet ayrımı yapılan meslek dünyasında işleri normale çevirmek üzere kolları sıvamış birini tanıtacağım sizlere; Seda Söğüt...

(2) Seda Usta, yedi yıldır boyasız kaporta onarımı yapıyor; o gün bugündür sanayinin içinde. Üstelik ilginç bir hikayesi var. Hayatının değiştiği o dönemi şöyle anlatıyor Seda: “Bundan yedi yıl önce muhasebecilik yapmak üzere iş görüşmesi için özel bir firmaya gitmiştim. O sırada boyasız kaporta eğitimi verilen salonu gördüm ve fikrimi değiştirdim. İş görüşmesinde, bu işi yapmak istediğimi söyledim. El becerime ve görsel hafızama güvendiğim için bu işin üstesinden geleceğimi biliyordum, kadın ya da erkek işi olarak görmedim. Firma sahibi beni çok ciddiye almamış olacak ki, bana bir cevap vermedi. Akşam beş sularında tekrar aradım, 2 oldum, bu işi öğrenmek istiyorum muhasebeci olmak istemiyorum dedim. Önce şaka yaptığımı düşündü, ben zorlayınca da “Yarın gel madem.” dedi. Yarını beklemedim tabii, hemen geri gittim. Bu kez ikna oldu. Bir haftalık deneme süreci ile başladı hikâyem. Eğitim hayatım boyunca hep sözel dersler aldım. Ailemde de araba ile ilgilenen kimse yoktu. Hatta benim ehliyetim bile yoktu o güne kadar. Bu durum tamamen el becerisi, irade ve sabır ile alakalı; kesinlikle cinsiyetle ilgili değil. İlk üç ay Almanya’dan gelen bir eğitmenen eğitim aldım. Üç ay sonunda benim bu işe yatkın olduğumu gördükleri için bir üç ay daha bana eğitmenlik eğitimi verdiler. Hem sahada çalışıyordum hem de bu meslek üzerine eğitim veriyordum. İş görüşmesi için firmaya gittiğim gün, oto sanayiye girdiğim ilk gündü. Bir daha da çıkmadım zaten.”

(3) Usta olarak işe başlamak, eğitmen olmak derken Seda’nın yolu Avrupa’ya kadar uzanıyor aslında. Almanya ve Türkiye arasında boyasız kaporta onarımı için köprü olmayı düşünen Seda Usta, hem yaptığı işi çok seviyor hem de bu işin Türkiye’de gelişmesi için elinden geleni yapıyor. Almanya’ya gidip döndükten sonra kendini keşfettiğini söyleyen Seda Usta şöyle devam ediyor: “Bir yıl çalıştıktan sonra arabayla, tek başıma Almanya’ya gitmeye karar verdim. Bir süredir düşünüyordum zaten. Almanya’ya gidip dönmemle 11 ülkeden geçmiş oldum. Bu ülkelerde de çalışmalar yaptım elbette. Orada da kısa süreli eğitimler aldım. Bol bol gözlem yapma fırsatım oldu, acaba ne yaparsak ülkemiz açısından daha iyi olur diye. Daha sonra kendi dükkânımı açtım. Bir ortağım var. Almanya’da yaşıyor. Ben buradaki işleri hallediyorum, o da oradaki işleri. Dükkân açmak bana çok fazla tecrübe kazandırdı. Bugüne kadar yaptığım hiçbir şeyden pişman olmadım. Bu işi yapmayı çok seviyorum fakat her şey gül bahçesi gibi olmadı. Sonuçta erkeğin egemen olduğu bir sektörde çalışıyorum. Sırf ‘erkek’ olduğu için hiçbir eğitim almadan, “Ama ben bu işe 15 yılımı verdim Seda!” diyenler de oldu.

(4) Tabii ki bu durum kaportacı olunamayacağı ya da erkeklerin yoğun olduğu bir işte çalışılamayacağı anlamına gelmiyor. Her alanda olduğu gibi burada da

mücadele etmemiz gerek. Erkeğin aşçı olması ne kadar doğal karşılanıyorsa kadınların sanayide çalışması da o kadar doğal karşılanmalı. Mesleğin cinsiyeti yok, ben de bunu normal kılmaya çalışıyorum. İnsan kendini hangi alanda yeterli buluyorsa ona yönelmeli. Kadın olduğum için ilgi toplamadım, eğitim aldığım için başarılıyım; çünkü bu işi yapıp eğitim almamış çok fazla insan var Türkiye’de. Zorlandığım bir başka nokta ise benim yaptığım işi erkek usta 2 saatte bitiriyorsa, ben o işe 4 saat ayırmak zorunda kaldım. Ben de 2 saatte bitirirdim ama bu kez ‘Bak yapamadı işte’ lafını duymaya mecbur bırakıldım. İnsanlara **bu fırsatı** vermemek için herkesten daha fazla emek vermem gerekti. Neyse ki emeklerimin karşılığını aldım. Artık bu hata düzelmez dediğim zaman kimse itiraz edemiyor ama dediğim gibi yıpratıcı bir süreçti; fakat tekrar hatırlatmak istiyorum, kimse biyolojik farklılığından dolayı ‘Bu işi yapabilir miyim?’ diye düşünmesin. Düşünülmesi gereken tek şey ‘Bu işe yeteneğim var mı’ kısmı.”

(5) Seçtiğimiz meslekte zorlandığımız zamanlarda motive olabilmek için sevdiğimizimizin desteğine ihtiyaç duyarız. Seda’nın en büyük destekçisi ise ailesi, en önemlisi de annesi olmuş. Bu işe başlayana kadar hep masa başı işi yaptığını söyleyen Seda Usta, elbette ki her insan gibi vücudu ham olduğu için ilk zamanlarda sürekli ayakta durmaktan yorulmuş ve pes edeceği noktaya gelmiş. 6 bu noktada annesi “Sen yaparsın Seda, neden yapamayasın, diğerlerinden ne eksik var? Hem araba yalnızca erkekler kullansın diye mi icat edildi.” diyerek kızını bu günlere getirmiş.

bron: marmaralife.com

Tekst 2 Arkadaşlık

(1) Ünlü yazar CS Lewis, “ ‘Ne! Sen de mi? Bir tek benim sanıyordum’ dediğimiz anda başlar arkadaşlık” diyordu. Aynı şekilde Yunan düşünür Plato da “Benzerlikler arkadaşlıkları doğurur.” demişti M.Ö. 360 yılında. Aristo benzer bir yorum yapmıştı: “Kendimize benzeyenleri sevdiğimiz söylenir.”

(2) Düşünce ve zevk paylaşımı üzerine yeşeren arkadaşlıklar içgüdüselmiş gibi görünür; fakat bu aldatıcıdır. Çoğu arkadaşlıklar aile üyelerinin ve eşlerin dışında gelişir. Yani arkadaşlık genetikle ya da neslini devam ettirme amacıyla açıklanamaz. Tersine, evrimci biyologlar arkadaşlığı karşılıklı faydaya dayandırıyor. Yani ‘Sen benim sırtımı kaşırsan ben de seninkini kaşırım.’ anlayışına.

(3) Fakat sosyal psikologlar, insanların arkadaşlarına ettikleri ve arkadaşlarından aldıkları yardımın hesabını tutmadığını ortaya koydu. Primatolog Joan Silk, bu durumu şöyle ifade ediyor: “Karşılık beklemek ve eşitlik arkadaşlar arasında önemlidir; fakat her şeyin ille de aynı şekilde karşılığının aranması anlayışı yakın arkadaşlıkların kurulmasına ve sürdürülmesine aykırıdır. Eğer bu çelişkili durum gerçekten de doğruysa arkadaşlık evrim analizcileri için büyük bir bilmece oluşturuyor.” Evrimle ilgili diğer konularda olduğu gibi bu konuda da hayvanlar alemine bakmak ipuçları verebilir.

(4) Fransız köpekbalığı uzmanları, köpekbalıklarının aynı alanlara toplanmasının sosyal bir açıklaması var mı, yani arkadaşlık sonucu mu, yoksa bu bölgelerde yiyecek bol olduğu için mi olduğunu araştırdı. Bazı köpekbalıklarının belli köpekbalıklarının yanında olmayı tercih ettiği ve bu arkadaşlıkların uzun zaman devam ettiği, bazılarının ise diğerlerinden uzaklaşmak için yollarını değiştirdiği görüldü. Coğrafi ya da bölgesel yakınlık bu arkadaşlıkları açıklamaya yetmiyordu. Daha büyük beyne sahip yunus balıklarında ise, primatlarda olduğu gibi, iki dereceli sosyal hiyerarşi söz konusu. İki-üç üyeden oluşan erkekler grubu, dişileri diğer erkeklerden korumak için ittifak kuruyor, bu şekilde oluşmuş birçok grubun yer aldığı daha kalabalık gruplar ise diğer grupların dişilerini çalmak için oluşturuluyordu. Her iki grupta yer alan erkekler birbiriyle akraba olduğundan bu tür iş birliğinin nedeni genlere dayandırılabilir.

(5) Fakat Avustralyalı bir araştırma grubu üçüncü bir hiyerarşi keşfetti. Burada ise birbiriyle akraba olmayan büyük gruplar arasındaki bir iş birliğinden söz ediliyordu. İnsan arkadaşlıklarında olduğu gibi hayvanlar arasındaki bazı ittifaklar da karşılıklılıkla açıklanamıyordu. Örneğin yunus balıkları gruplar halinde dolaşırken bir başka grupta rekabet halinde bile olsa, bölgeye gelen yabancı yunuslara karşı, karşılıklı fayda gözeterek iş birliği yapabiliyordu. Belki de arkadaşlıklar ne Plato ve Aristo’nun savunduğu gibi benzerliklere ne de evrimci biyologların savunduğu gibi karşılıklılık ilkesine değil, itibarın korunmasına dayanıyordu.

(6) Psikolog Peter DeScioli ve Reobert Kurzban'ın 2009'da yaptığı bir deneyde, deneklerden aile dışı 10 arkadaşını yakınlık derecesine göre sıralamaları istendi. Daha sonra bu arkadaşlarına dağıtmak üzere 100 puanları olduğunu hayal etmeleri söylendi. Deneklere, sonucu herkesin göreceği söylendiğinde puanları eşit dağıttıkları görüldü. Fakat sonucun gizli tutulacağı söylendiğinde puan dağıtımını en iyi arkadaşına en fazla puan, sonrakilere ise giderek azalacak şekilde yapmıştı. İtibarını gözetken sosyal varlıklar olarak insanlar, davranışlarının başkaları tarafından gözlenebileceği 10 hareket ediyordu. Arkadaşlıklar, gelecekte ortaya çıkması muhtemel çatışmalara karşı önceden destek sağlamak için kullanılan stratejik bir mekanizma olarak işlev görüyor olabilir. Uzmanlar, insanların müdahil olduğu çatışmalarda kazanan tarafın, güç veya beceriden ziyade, destekçi sayısıyla bağlantılı olduğunu belirtiyor. Yani arkadaşlıkların çıkar üzerine kurulmadığına dair büyük söylemler biraz **lafta kalıyor** denebilir.

bron:gazeteinsan.net

Tekst 3 Halkın Hava Tahmin Raporu

(1) “Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır.” dedikleri şu günlerde havada meydana gelen ya da gelme ihtimali olan değişiklikler bizleri her konuda ilgilendiriyor. Bu konuda imdadımıza meteoroloji yetişiyor. Peki, teknolojinin bu kadar ileri olmadığı zamanlarda insanlar ne yapıyordu?

(2) Günümüzden farklı olarak insanoğlu tabiatla daha iç içe yaşıyordu ve tabiatta meydana gelen olaylara daha açık oluyordu. Örneğin kuşların uçuş durumları havanın sıcaklık ve soğukluğunu anlamak için önemliydi. Çünkü kuşlar soğuk havalarda daha alçaktan uçarlar ve örneğin ağaç altlarında dinlenirler. Keçilerin kuyruklarını kısımaları da havanın soğuk olacağına işaretledi. Kuşların yanı sıra ağaçlar da bu konuda önemli bir araçtı. Meşelerin pelitleri çok olursa yağış bol olurdu. Kavak ağaçları yapraklarını tepesinden dökerse kışın soğuk, alttan yukarı dökerse de kışın ılık geçeceğine yorulurdu. Ayrıca “Ayva ve kestane bol olursa kar çok olur.” derdi eskiler. Tahminlerle beraber durumu ifade eden sözlere de rastlamak mümkün. Mesela kış gününde havalar normalinden sıcaksa, beklenmeyen bu durum karşısında şöyle bir ifade kullanılırdı: “Sıcak da tam köpeği gölgeye yatırmalık.”

(3) Aylık tahminlerde ise ayın durumu çok önemlidir. Her ne kadar ayın denizdeki yansıması insana ayrı bir zevk verse de tahminler yapılırken onun gökyüzündeki durumuna bakılır. Bilhassa hilalin görüldüğü ilk günlerde hilalin alt kısmı yukarıya doğru meyilli ve bakıldığında bir çanak şeklinde ise “Bu ay, ayın çanağı dolu, yağış var.” derler. Eğer hilalde bu şekil oluşmamışsa yağış ihtimali yoktur. Sözü geçen tahminler bölgeden bölgeye değişiklik gösterir. Örneğin “Bulutlar gider Dalaman’a, tımar edin pala dama.” diyerek, Dalaman yönündeki bulut hareketinden yola çıkarak o gün yağmura karşı tedbirli olunması beklenir. Eğer yağış ihtimali yoksa ve bulutlar da Aydın yönüne doğru hareket halindeyse “Bulutlar gider Aydın’a, herkes gitsin işine kaydına.” diyerek, insanlara tedbire gerek olmadığı mesajı verilir.

.....16.....

(4) Yıllık tahmine gelecek olursak, kullandığımız takvimde kimileri 14 Ağustos’tan itibaren kimileri de üç gün sonrasında başlatarak bir tahmin yaparlar. Sabahın erken saatlerinde bulutların ilk görüldüğü tarafa bakılır, ocak ayından aralık ayına kadar tahmin yapılmaya çalışılır. Ancak bu tahmin, 17 Ağustos’tan ağustosun sonuna kadar her günü bir ay gibi değerlendirmek kaydıyla on iki ayın genel bir değerlendirmesi çıkarılarak yapılır. Değerlendirme yapılırken bulutların ilk görüldüğü yer esas alınır; bulutlar doğudan ve kuzeyden kabarırsa o ay soğuk ve fırtınalı, batıdan ve güneyden kabarırsa ılık ve yağışlı olur derler. Burada da bulutların sürati ya da rengi önem teşkil etmez. Yıllık tahminleri de genellikle göçebe hayatını devam ettiren yörükler yapar.

Kuş dalın neresine konmuş?

(5) Toroslar’da Akdağlar’ın arasında Rahat Ovası diye bilinen yaylada havalar soğumaya başlamış ama daha göç başlamamıştır. Kimsenin göç etmeye pek de niyeti yok gibidir; bir kişi hariç. Yayla sakinlerinden bir amca ağaçta bir kuş sesi duyar ve kızını çağırır. “Kızım bak bakalım, kuş ağacın altında mı ötüyor yoksa üstünde mi?” Kızı gider bakar ve kuşun ağacın altında öttüğünü görür, babasına söyler. Bunun

üzerine babası “Kuş ağacın altında ötüyorsa hava soğuyor, kar gelecek; hemen göç hazırlığına başlayalım.” der. Ama onun dediğine pek kulak asan olmaz. Amcanın hazırlıkları tamamlanmış, eşyalar develere yüklenmiştir. Kar bastırmadan yola çıkarlar. Onlar gittikten sonra beklenen kar gelir ama amcanın sözüne kulak tıkayanlar hazırlanmaya bile fırsat bulamazlar ve soğukta çok zarar görürler.

(6) Şimdi insanlar meteorolojik tahminleri haberlerden takip ediyor ama bazen halkın tahminlerine, teknolojik tahminlerden daha çok önem veriliyor. Tahminler ve yılların verdiği birikim hâlâ birçok insanın hayatına, işlerine yön vermeye devam ediyor.

bron: insanvehayat.com

Tekst 4 Uzun Süre Suda Kalan Eller Neden Buruşur?

(1) Hemen hemen her gün, hepimizin yaşadığı el buruşukluluğunun nedenini hiç düşündünüz mü? Aslında sürekli karşılaştığımız bir durum; belirli bir süre su altında kalan eller buruşur. Özellikle banyodan sonra vücudumuzun bazı yerleri buruşur. Peki, bunun gerçekleşmesinin sebebi nedir?

(2) Vücudumuzun hemen hemen her yeri kıllarla kaplıdır. Bazı bölgelerde belirgin olan bu kıllar, bazı bölümlerde ise neredeyse yokmuş gibi azdır. Tüy ve kılların diplerinde yağ bezleri bulunur. Bu yağ bezlerinin ürettiği yağ, suyun deriden içeri girmesini önler. Bir tabaka oluşturur ki bunun adı da keratin tabakasıdır. Bu tabaka sayesinde suyun da etkisiyle deri yumuşak kalır. Vücudumuzda kıl ve tüy bakımından istisna olan yerler vardır. Parmaklarımızın uçları, ayak tabanları bunlara örnektir. Bu bölgelerde hiç kıl, tüy bulunmaz. Üstelik buralardaki derilerin göreceli bir kalınlığı vardır. Bu yüzden de keratin tabakası oluşmaz. Bahsedilen bölgelerde su, bu tabakayla karşılaşmadığı için derinin altına girer. Bu esnada osmoz denilen olay gerçekleşir. Yani su daha yoğun olan deriye girmeye çalışır. Deriye girdiğinde de su için ayrılan alan büyür. Deri bu alanı oluşturabilmek için genleşir. Bu durum, sıcak havalarda asfaltta gördüğümüz durumun aynısıdır. Deri de bu olay sonucu gözle görülür bir genleşme, dolayısıyla eğilip bükülme yaşar. Parmak uçları, ayak tabanları vb. gibi bölgelerin buruşmasının sebebi de budur.

(3) İngiltere'deki Newcastle Üniversitesi'nden bilim adamlarının araştırması buruşmuş parmakların ıslak durumlarda daha iyi kavrama sağladığını gösterdi. Araştırmacılardan Tom Smulders, bunun, araçların daha iyi yol tutmasını sağlayan lastiklerdeki tırtıklara benzediğini vurguladı.

(4) Smulders ve ekibi, gönüllülerden öncelikle elleri kuru olarak farklı boyutlardaki misketleri tutmalarını istedi. Daha sonra bilim adamları gönüllülere bu işlemi ellerini 30 dakika sıcak suda beklettikten sonra yaptırdı. Katılımcıların parmakları buruşmuşken ıslak misketleri daha çabuk yakaladıkları görüldü. Smulders, "Parmakların buruşması akarsuda yiyecek ya da nemli bitkileri toplamak için atalarımıza yardım etmeyi sağlamış olabilir." ifadesini kullandı.

(5) Biyologlar, daha önce suda uzun süre kalındığında el ve ayakların buruşmasının, suyun deriyi şişirmesinden kaynaklandığını düşünüyordu. Söz konusu araştırma sayesinde, bu sürecin sinir sistemi tarafından harekete geçtiği ve kan damarlarının büzülmesinden kaynaklandığı anlaşıldı. Smulders, sinir sisteminin, bir süre ıslak kaldığını anlamasından sonra parmak uçlarındaki kan damarlarını daha ince hale getirdiğini, parmakların hacminin azaldığını ancak aynı boyutta kaldığı için derinin büzüldüğünü belirtti.

bron: posta.com.tr

Tekst 5 Fazla mı Ön Yargılı?

Merhaba Gülenay Hanım,

Bilmiyorum fazla mı ön yargılı olacak ama, kitabınızın daha girişini okur okumaz aklıma Salinger'in 'Çavdar Tarlasında Çocuklar' kitabındaki anlatım üslubu geldi. Yorumu yazmadan da kitaptan alıntılara baktım, oldukça benzer; hatta aynı dil kullanılmış. Kitabınızdaki 'Fare' hikâyesiyle ilgili kısmı okumamış olmama rağmen John Steinbeck'in 'Fareler ve İnsanlar' kitabındaki benzer bir hikaye aklıma geldi. Sizi bilmem ama ben bir kitap kurdu olarak başkasının ağzı ile yazılmış hissi veren kitaplardan hep uzak durmuşumdur. Hatta bazen kısmi yanılgılar yaşayıp kitaba geç ulaşmanın burukluğunu tatmışımdır. Ama yine de ön yargılarımı bir kenara koyup kitabınızdan keyif almaya çalışacağım.

Rumuz: Ay-rın-tı

bron: gercekedebiyat.com

Tekst 6 Kahvehane Kültüründen Kitap Kafelere

(1) Şehrin sosyokültürel yapısının dönüşmesine ön ayak olan ve hepimizin mutlaka uğradığı mekânlara yeni bir profil daha eklenmeye başlandı. Standart kafe kalıbının dışına çıkarak, mekânda vakit geçirme açısından herhangi bir zaman kısıtlamasının olmadığı ve sürekli bir şey isteyip istemediğinizi soran işletmecilerden uzak, özgürlük alanı kitap kafeler...

(2) Şehrin yoğunluğunu oluşturan beşeri profilin ve yaş aralığının değişmesi ile tercih edilen mekânlar ve buna bağlı olarak sosyolojik profil de yeni bir form alıyor. Son yıllarda adını sıkça duyduğumuz kitap kafeler de bu örneklerden bir tanesi. Özellikle büyük şehirlerde neredeyse herkes tarafından sorun olarak görülen kalabalık dolayısıyla 'eve kapanma isteği' ve bunun getirdiği psikolojik sorunlara yavaş yavaş çözümler gelmeye başlıyor. Bazen havalar çok sıcak olduğunda ya da tam tersi iyice soğduğunda hem evde olmak hem de evden uzaklaşmak isteği, hepimizi baskı altında tutuyor. Kitap kafeler de bu noktada devreye giren, son yıllarda hem işletmeci hem de müşteriler tarafından tercih edilen mekânlar haline gelmeye başladı.

(3) Müşterilerin çalışmak için bu mekânları seçmesinde kütüphanelerin tek düze olması, çok sessiz olması, bir şeyler yeme içme imkânı vermemesi gibi sebepler yer almaktadır. Başkalarıyla konuşabilme ve çalışırken fikir alışverişinde bulunabilme kitap kafelerin tercih edilme sebepleri arasındadır ve kitap kafelere gelmeyi tercih eden kişiler burada daha iyi odaklandıkları konusunda hemfikirdirler. Bu kafelerin tercih edilmesindeki belirgin özelliklerden bir tanesi de lokasyondur. Burada geçirilen zaman ortalama 4-5 saate tekabül etmektedir ve çoğunluk bu mekânda geçirdikleri vaktin okuma-çalışma pratiğini olumlu etkilediği yönünde hemfikirdir.

(4) Modern toplumlarda bir araya gelip bir şeyler paylaşmak için tercih edilen yerleri sosyolog Ray Oldenburg, 'üçüncü yerler' olarak tanımlamaktadır. Kitap kafeleri bu üçüncü yerlere örnek verecek olursak, tercih eden kişileri öğrenci ya da akademik çalışmalar yapan müşteri profiliyle kısıtlamak yanlış olur. Çünkü bu mekânlar plaza çalışanları ya da serbest çalışanlar tarafından da yoğun olarak ilgi görmektedir.

(5) Kitap kafelerden bir tanesi de Beşiktaş Akaretler'de bulunan Minoa Bookstore Cafe. 2014 yılının ortalarında Petek ve Nazım Tokuz tarafından açılan Minoa'yı işletmecilerinden Petek Hanım'ın ağzından dinledik: "Burayı eşimle birlikte kurduk. Kendisi mimar ve kitap aşığı bir insan. Bense yaklaşık 17 yıl kadar kurumsal hayatta çalıştım. Minoa bir hayat projesi, bu mekânın her bir köşesine ayrı ayrı emek sarf ettik, o nedenle ayrıca anlamlı bizim için. Burayı bağımsız kitabevi olarak adlandırmak daha doğru olur, çünkü Türkçe ve yabancı dil kitaplar satıyoruz ve yabancı kitapları ithal ediyoruz. Özgün bir koleksiyonumuz olması adına

böyle bir işe de girmiş olduk. Bunun yanında sohbet etkinlikleri, çalıştaylar organize etmeye çalışıyoruz. Hem buraya gelen belirli müşteri kitlemiz var hem de toplu kitap alan mimari işletmeler, otel ya da belli konulara meraklı, kendi kütüphanelerini oluşturan müşterilerimiz var. Bazen öğle yemeklerinizi yiyip kitabınızı okuyabileceğiniz, düşünebileceğiniz, bazen de toplantılarınızı yapabileceğiniz bir işletme burası. Ayrıca bir tarafta sıfır, bir tarafta ikinci el kitaplar satıyoruz. Bunların yanında güzel bir şeyler yemek ya da içmek isterseniz burada bulabileceğiniz birçok çeşit var.”

(6) İçerisinde ilgi alanınız ne ise yerli ya da yabancı bolca kaynak bulabileceğiniz Minoa Bookstore Cafe size hem binlerce kaynak hem de yiyebileceğiniz birçok lezzet vadediyor.

bron: marmaralife.com

Tekst 7 Yaşadığımız Anı Iskalamayalım!

(1) Geçmişte yaşamak, gelecek tasası ile aklımızı meşgul etmek, karşımıza çıkan insanları otomatik bir gözlemci edasıyla yargılamak bize yaşadığımız anı ıskalatır. Güzel bir manzara, doğanın sunduğu renk, koku ve tasarım zenginliği karşısında mutlu oluruz. Bakmayı sürdürdüğümüzde, salt bu güzelliği düşünüp, doya doya seyrediyorsak sorun yoktur. Karşımıza çıkan nimetten tam olarak yararlanıyoruz demektir.

(2) Oysa ki aynı anda, ertesi gün olacakları ya da geçen hafta yaşadıklarımızı düşünüyorsak, mutluluk kaybolur. Farkındalık da yok olur. Zihnimiz kendini esir almış düşünce ve duyguların girdabındadır. İnsanın yapısında var olan bir gerçektir; kişi bazen baktıklarını göremez, yalnızca zihin meşgalesine dalmıştır ki, o güzellik onun için sadece bir ayrıntıdır. Kimi zaman düşüncelerimizin, duygularımızın esiri oluruz. Zihnimizde dolanır durur ve bizi yönetir. Karşımızdaki güzelliklerin, içinde bulunduğumuz anın özelliklerini, yaşamımıza yapacağı olumlu katkıları anlayamaz, düşünemez ve yorumlayamayız. Bir nevi, 'uyur gezer' durumundayız.

(3) Bir 'Doğu felsefesi' olan ve 'psikoterapi' yöntemi şeklinde yaşamımıza giren 'farkındalık', içinde bulunduğumuz andaki deneyimin bilincinde olma ve onu kabul etme anlamına gelir. Farkındalık boyutundaki kişi, kendi duygularını, düşüncelerini 30. Dışarıdan biri gibi bakar onlara. Düşünce ve duygularını reddetmez, onları yargılamaz ve bastırmaya çalışmaz.

(4) Farkındalık dikkati yoğunlaştırmayı içeren bir yöntemdir. Bilinçli olarak dikkatin geliştirilmesi söz konusudur. Kavrama ve anlama yetisi; açık olmak, tarafsız kalmak, yargılamamak, kişi ve olayların üzerinde durmamak, olduğu gibi kabul etmek gibi alışkanlığı ile birleştiğinde; dikkatin yoğunlaşmasıyla huzurlu bir farkındalık oluşur.

(5) Farkındalık hoş olmayan tecrübelerden rahatsız olmamayı sağlar. O anda olanlara karşı tepkisiz ya da en az tepkili olacağımız için, acı çekme, üzüme, dertlenme eğilimimiz önce azalır ve zaman içinde de sıfır düzeyine iner. Bu durum mutluluğumuza önemli bir katkıdır. Olumlu ya da olumsuz, geçmişi anlık zaman dilimleriyle ve tümüyle olduğu gibi kabullenmemizi sağlar. Tüm dikkati içinde bulunduğu ana yoğunlaştırmak yalnızca o anda yaşamak kişiye; enerji, anlayış, doğal bir hoşnutluk hâli, mutluluk ve huzur verir.

(6) Mutsuz insanlar, çoğunlukla, geçmişteki yaşananlardan pişmandırlar, üzgündürler ya da suçluluk hissederler. Kaygılı insanlar da gelecekte korkarlar. Genel olarak bizim de, yaşadığımız andan uzaklaştıkça, çektiğimiz acı artar. Zihinsel aktivitelere dikkatimizi harcadıkça günlük düşlere kapılırız. Hayaller kurar, günlük realiteden uzaklaşırız.

(7) 'Farkında' olan kişi ise acı veren zihinsel aktiviteyi durdurur, geçmişi olduğu gibi kabul eder, yargılamaksızın içinde bulunduğu ortam ve kişileri kabullenir. Bunun sonucunda, net ve azimli bir bilinç hâli, 'uyanık duruş' kazanılır. Farkındalık becerisinin en özel tanımlaması, dışımızda ve içimizde olanlara dair algılama düzeyimizi, gücümüzü peş peşe oluşan anlardan korumaktır.

bron: yilmazulusoy.com

Tekst 8 Çok Kültürlü Yaşam

(1) İnsanoğlu bugünkü medeniyet düzeyine kolay yollardan, düzlükleri geçerek gelmemiştir. Önüne her zaman aşması gereken tepeler, çıkmaz sokaklar, gizemli dönemeçler çıkmıştır. Kısaca önce sorunları alt etmek gerekmiştir. Yaklaşık 70 bin yıl önce, 'dil kullanma becerisini', düşünce gücü' ile birleştiren insanoğlu hem doğayı hem de kendini şekillendirme yetisine kavuşmuştur. İşte bu; düşünce ve iletişim kültürünün de başlangıcıdır. İnsanı eşsiz kılan özelliklerinden biri de kültür taşıyıcısı olmasıdır.

(2) Bir milletin maddi ve manevi değerleri, tüm sanat faaliyetleri, örf ve adetleri, inançları, kuşaktan kuşağa aktardığı ürünlerin bütünü ve kendi özelliklerinin toplamı kültürdür; yaşam tarzıdır, bilgileri, ahlaki yasaları, eğitim ve alışkanlıklarıdır.

(3) Kültürün gücü gündelik yaşamımızın yapısında geçici ve kalıcı ilişkilerimize net olarak yansır. İnsanın yaşamında çalışma süresi, eğitim aşamaları, bir sonraki güne hazırlık planları, bu ara zamandaki ilişkileri ve yaşanan olaylarda kültürün doğrudan yansımaları görülür. Müzik dinlerken, eğlenirken, dinlenirken, yoldayken, alışveriş yaparken bizi çevreleyen ortamı, davranış tarzımızı, kullandığımız dili kültürümüz yönlendirir.

(4) Kültür görecelidir, birikimdir, tarihtir, insan eseridir ve statik değildir. Kültür, insanın doğada hazır bulamadığı ama doğaya kattığı her şeydir. Ayrıca, kendi evinin rahat ortamını sağlayacak bir dünyadır.

(5) Kültür kişisel davranışları yönlendirir, topluma kimlik kazandırır. Toplumun dayanışma ve birlik duygusunu derinleştirir, zenginleştirir. Kültürümüzdeki paylaşma, misafirperverlik, arkadaşlık, akrabalık kavramları ve çocuklara, yaşlılara gösterilen sevecen tutum aynı güzellikte devam ettirilmelidir.

(6) İki binli yıllara varana dek kültür, çizdiğim bu yelpaze içinde yer aldı. Eskiden de değişik kültürler vardı ancak insanlar daha hoşgörülü, daha sevecen ve anlayışlıydı. Şimdilerde dünya küçülmüş ama tek tek insanların dünyaları büyümüştür. O kadar çok olanak, tercih edilecek yaşam tarzı, gidilecek yollar ve amaçlar var ki, insan seçenekler ile nasıl başa çıkacağını, hangi normları ve ölçüyü kullanacağını maalesef bilememekte, üstesinden gelmekte zorlanmaktadır.

(7) Günümüz dünyasında her türlü kültür, din, inanç, dil, sosyal yapı iç içe geçmiş konumdadır. Birini diğerinden ayrı tutmak olanaksızdır. Küreselleşen dünyamızda tek kültürlü, içe kapanık toplumlar kendilerini yenileyemediklerinden, varlıklarını korumaktan acizdirler. Er ya da geç ileri ve gelişmiş kültürlerin etkisi altına girerler, onların içinde küçülerek, değer kaybederek yok olurlar. **35**, toplumların tek kültürlü kalmaları bundan böyle mümkün değildir. Kültürün gelişmesinde, medeniyetin ilerlemesinde en önemli etken iletişimdir. Artık dünyamız tüm insanlığın ortak kültür değerlerini 'bir potada eriterek' oluşturma aşamasındadır.

(8) Çok kültürlülük kapsamında; 'uygarlık' dediğimiz evrensel kültür, ulusal kültür, bölgesel kültür ya da yerel kültür ana başlıklardır. Çok kültürlülük kültürel göreceliğe neden olur. Bu anlayışa göre, her grubun yaşam tarzı bir kültürdür ve her biri kültür olarak eşit değerdedir. 'Dünya tüm insanlığındır' görüşü yaygınlaşmaktadır. Gerçekten de ulaşım araçlarının, teknolojinin inanılmaz ilerleyişi, 'göç' dalgalarının yaygınlaşması, medyanın etkisi dünyayı küçük bir kasabaya döndürmüştür.

bron: yilmazulusoy.com

Tekst 9 Dinlenmeyen Tanıklar

(1) Gidenler, uğurlayanlar, karşılayanlar; bir daha hiç dönmeyecek olanlar, bekleyenler ve gelmeyecek olanları beklemeye devam edenler... Bazen bir şarkıda, bir filmde; belki 'İstasyon İnsanları'nda belki de 'Son İstasyon'da ama en nihayetinde buluşmalarda... Bugüne dek pek çok dönüm noktasının kesiştiği tren istasyonları, günümüzün rutin buluşma noktaları haline gelen Taksim veya Haliç metro duraklarından çok daha yoğun bir anlam taşıyordu, şehrin kömür kokan zamanlarında. Sonra raylar okşanıyordu; gümbürtüyle de olsa. İşte o raylar, şimdilerde öksüz kaldılar. Kim bilir, belki de bundandır anlatacak çok şeylerinin oluşu...

(2) Yeşilçam filmlerinin olmazsa olmazlarından Haydarpaşa Tren Garı. Hayata ilk kez başkaldıranlar burada haykırdı göğşe: "Seni yeneceğim İstanbul!" Kimi âşıklar kavuştu, kimi sevdalar hiç bitmedi ama Haydarpaşa hep oradaydı. Gelenleri karşıladı, gidenleri uğurladı; belki gözyaşlarını silemedi ama umut verdi, bağına bastı yolu kendinden geçenleri. 1908 yılında İstanbul – Bağdat Demiryolu hattının başlangıç istasyonu olarak açtı kollarını ve tarih boyunca İstanbul'un en önemli simgelerinden biri oldu Haydarpaşa. Almanlar tarafından yapılan gar, I. Dünya Savaşı'nda cephanelik olarak kullanıldı. Ne var ki hayat bir türlü güldürmedi yüzünü. Önce bir sabotaj sonucu alevler içinde kaldı, sonra 1979'da yaşanan bir deniz kazasında yara aldı. Tam yaralarını sarmıştı ki, 2010 yılının Kasım ayında bir kez daha alevlerle boğuştu. Bu kez ağır yaralanan Haydarpaşa Garı, 2012'de son trenini uğurladı. Şimdilerde dönüşüm sürecinde olan ve atlattığı bunca badireye rağmen sırtını çevirmeyen tarihi tren istasyonu, ev sahipliği yaptığı çeşitli sergi ve festivallerle bizleri kucaklamaya devam ediyor.

İstanbul'dan Avrupa'ya açılan kapı: Sirkeci Garı

(3) İstanbul'u Avrupa demiryollarına bağlayan Sirkeci Garı, 1890 yılından bu yana sürdürüyor tanıklığını. Oryantalist mimarisiyle çoğumuzu kendine hayran bırakan tren istasyonu, Alman Mimar August Jachmund tarafından tasarlandı. Aynı zamanda Avrupa'ya açılan bir kapı olarak nitelendirilen Sirkeci Garı, ünlü Şark Ekspresi'ni ağırladı yıllarca. Duvarlarına sinen buruk hisler de Almanya'ya gurbetçi işçileri taşıyan ilk vagonlardan kalma. 2005 yılından beri ev sahipliği yaptığı İstanbul'un ilk ve tek Demiryolu Müzesi'yle yaşamın bir yolculuktan ibaret olduğunu fısıldayan tarihi tren istasyonu, günümüzde tüm demiryolu yolcularının anılarına sahip çıkmaya çalışıyor.

Dalaman'da bir garip istasyon

(4) Bunca hazin hikâyeye karşın, yüzleri güldüren bir istasyon var Dalaman'da. Dalaman'dan başka hiçbir yere uzanmayan, kimsenin kimseyi beklemediği, kimsenin kimseyi uğurlamadığı bir istasyon burası. Asıl hikâye ise Osmanlı döneminde Mısır Valisi Abbas Hilmi Paşa'nın Dalaman – Sarsala Koyu'na gelmesiyle başlıyor. Ava merakı olan Mısır Valisi, av hayvanlarının yaşadığı ovayı gözüne kestirince Sarsala Koyu'na bir iskele ile depo, haliyle de Dalaman'a kadar da bir yol yaptırıyor. İlerleyen yıllarda Paşa, Dalaman'a bir av köşkü, valisi olduğu Mısır'ın İskenderiye şehrine de bir tren istasyonu yaptırmak isteyince projeyi Fransızlara emanet etmeye karar veriyor. Gelin görün ki Fransızlar, projeleri karıştırıp istasyon binasının malzemelerini Dalaman'a, av köşkünü de Mısır'a gönderince tren yolu dahi olmayan Dalaman'ın nur topu gibi bir tren istasyonu oluyor. Neyse ki Fransızların mimarideki başarısı bu sevimli hatalarını örtüyor ve Paşa, binayı çok beğendiğinden yıktırmamaya karar veriyor. 1958 yılına kadar Jandarma Karakolu olarak kullanılan Dalaman Tren İstasyonu, daha sonra Devlet Üretim Çiftliği'ne verilerek bölgenin tarım çalışmalarına katkı sağlıyor. Şimdilerde Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM) hizmet binası olarak kullanılan istasyon, sevimli hikâyesiyle yüzlere bir küçük tebessüm bırakıyor.

Duyarlılığın son seferi

(5) Yeni nesil trenler, bizi gideceğimiz yere hızla ulaştırırken medeniyetten de hızla uzaklaştırıyor fark etmeden. Bir şeyleri kaçırma endişesiyle beklemeye tahammül edemeyen, vagon kapıları birer birer üstlerine kapanan insanlarla dolup taşıyor istasyonlar. Tüm bunlara rağmen Japonya'nın en kuzeyinden gelen bir tren, rüzgârıyla ısıtıyor içimizi. Ülkenin Hokkaido Adası'nda bulunan Kami-Şirataki tren istasyonunda birbirine hâl hatır soranlar, yakın geçmişte epey azalıyor. Zamanla bu iki istasyonluk hattı kullanan vefalı tek bir dost kalıyor; o da liseli bir genç oluyor. Vefalı dostu fark eden Japon Demiryolları ise hat zarar etmesine rağmen genç kız için seferlerine devam ediyor. Mezun olana dek sefer saatlerini yolcusunun okul saatlerine göre sürdüren istasyon, gösterdiği bu olağanüstü duyarlılıkla evrene kocaman bir ders veriyor. İşte, dünyanın neresinde olursa olsun, raylarında biriktirdiği yaşanmışlıklarla varlığımıza dair bir güncedir tren istasyonları. İçinde taşınanlar, mutlaka bir iz bırakmışlardır soluklarından ve bundandır tuğla yığını olmaya direnmeleri. Öyleyse sahip çıkalım anılarımıza, bir daha yollarından geçmesek de nereden geldiğimizi bilelim diye...

bron:marmaralife.com

Tekst 10 Önemli Olan Yolda Olmak

(1) Chiang Mai; Tayland'ın kuzeyinde yer alan bu kente doğru, Bangkok'tan yaptığım tren yolculuğu benim için sanki düştün başka bir şey değildi. Yolda olmak ve yolculuk, artık gittikçe tuhaflaşan bir hâl almıştı benim için. 638 gündür dünyanın öte ucunda süren yolculuğumun, ortalarından bu yana, gittikçe güçlendiğini hissettiğim bir ruh hâli sarmalamıştı beni. Amacın varmak değil de 'yolda olmak' olduğu, amaçsızca çıkılan bir yolculuğun kendisini anlamlandıran bir ruh hâli içerisindeydim.

(2) Ön yargıları bir kenara bırakıp hayatı olduğu gibi yaşamayı, tanışılan yeni insanlar, yeni deneyimler ile yaşamının farkındalığına varmayı en güzel yolda öğreniyordum. Ötekinin ne kadar farklı olduğunu keşfetmek; farklılık beklerken de aslında ne kadar da benzer olduğumuzu görmek ve öğrenmekti yolda olmak. Aynı gözlerle yüzlerce farklı ülkeyi dolaşmak değildi yaptığım; yaşamı, insanları, kültürleri ve doğayı yüzlerce değişik gözle görmektir artık bu.

(3) Geride bıraktığım yol kütüphanem; gidilecek, bilinmez yeni yollar da yeni kitaplarımdı. Saptığım her yeni yol yeni bir hayatı, yeni bir yaşamı keşfetmek gibiydi; yeni bir dost edinmek veya yeni bir aşka umarsızca dalmak gibi. Bu ruh hâliyle kendimi nasıl yalnız hissedebilirim ki! O yüzden yolda olmak yalnızlık değil benim için, sadece bir tek başlılık durumu.

(4) İnsanın kendisini en özgür hissettiği an nedir? Bence bunun cevabı 'yolda olmak'. Özgürlüğün en yalın şeklini iliklerime kadar yolda hissediyorum. Bu tren penceresinin kenarında oturmuş, bir film şeridi gibi gözümün önünden akan olağanüstü doğaya şahitlik etmek; özlem ve hasretlerini birlikte taşıyan yolcuların arasına karışıp onların yaşamlarına şahit olmak... tek başına dalıp gitmek, kendimle baş başa kalmak, kendime ve yalnızlığıma yürümek... özgür olmanın kendisi. Bu yüzden ki trenle yolculuk, sanki bir başka yaşamı keşfetmek benim için, bir başka evreni.

(5) Klimanın olmadığı, kir, toz ve is içerisinde 40 derece sıcaklıkta, camı olmayan pencereden suratıma çarpan böceklerle geçen 17 saatlik ikinci sınıf bir tren yolculuğu bana bunları düşündürüyordu. Dudaklarımın kenarında ince bir tebessüm ve sonsuz huzura dalmış bir ruh hâliyle akıp gidiyordum zamanın içerisinde. Bu tarz bir yolculuk, normal (!) bir insana acınacak gibi geliyor olmalı. Ancak benim gibi hayatını yollarda geçiren biri işte böylesine yolculuklarda, mutluluktan kendinden geçmiş bir ruh hâliyle hayatının en unutulmaz anlarından birini o an yaşayabiliyor.

(6) Kendi hayatları hakkındaki kararları hep başkalarına bıraktığının farkında olmayan, kendisini kuşatan kalabalıkların arasında kökten bir yalnızlık içerisindeki (a)normal yaşantısını sürdürmeye çalışan insan, sanki bir yaşam oyunu içerisinde. Sahici olmayan bu yaşamda, kendisine yabancılaşması ve yalnızlaşması bundan değil mi zaten? Bazıları bu acınacak rutinlerine o kadar umutsuzca bağlanmışlar ki, onu sürdürmek için savaşmayı bile göze alıyorlar. Bu rutin yaşantıyı kökünden değiştirecek her eylem onu incitebiliyor. İşte bu yüzden bu acınası rutin yaşantılarına aykırı, farklı bir yaşama sahip insanlara saldırgan davranabiliyorlar. Seçimlerinin sorumluluğunu alma cesaretinde olanlar, hayatlarını değiştirecek kararları alıp sonuçlarını mutlak bir inançla göğüsleyenler özgürleşebiliyor. İşte yolda olmak bu özgürleşmenin sağlandığı en iyi okul.

(7) Kendime olan sorumluluğumu en iyi şekilde yerine getirdiğimi düşündüğüm, özgürce ve akışta kalarak yaşadığım böylesi yolda olduğum anlar; soluk aldığım, mutlak özgürlük hissini tüm hücrelerimde en iyi hissettiğim zamanlarım. Bir zaman tünelineymiş gibi süren bu yolculuğumda, geçmiş anlamını yitirmiş, duyduğum tüm 47 hisleri kırılmalara uğramış, geçmişime yabancılaşmıştım.

(8) Bu ruh hâli içerisinde tren penceresinde akıp giden olağanüstü manzarayı izlerken, gözlerimi yanımdaki koltukta oturan yaşlı adamın sesiyle ona çevirdim. Yüzünde samimi gülümsemesiyle bana bakan 70 yaşlarında, yırtık elbiseli yaşlı adamla konuşuyordum; ne anlattığını anlamasam ne dediğimi anlamasa da. Dilini bilmediğim-dilimi bilmeyen, dişleri dökülmüş yaşlı adamla uzak bir coğrafyadaki bu düşsellik, yolculuğumun en gerçek hâliydi. Zaman zaman düş ile gerçekliğin birbirine karıştığı bu duygu atmosferinde, melankolik bir ruh hâliyle, yepyeni bir yolculuğun eşiğindeyim. Yolda olmak duygusuna olan bu yadsınamaz yakınlığının yarattığı sanrı tüm bedenimi sararken; yağmur sonrası güneşin altında inanılmaz büyüklükte bir zümrüt gibi parıldayan orman manzarasına sahip trenimin penceresi gerçekliğimdi. Yoksa düş müydü?

bron:yoldaolmak.com

Tekst 11 Dört Yazarla İstanbul'u Okumak

“Sana dün bir tepeden baktım aziz İstanbul!
Görmedim, gezmediğim, sevmediğim hiçbir yer!
Ömrüm oldukça, gönül tahtıma keyfince kurul!
Sade bir semtini sevmek bile ömre değer.”

Yahya Kemal Beyatlı

Mütevazı davranmaya hiç gerek yok. Şüphesiz ki dünyanın en güzel şehirlerinden biridir, İstanbul. Bu güzellik hakkında romanlar, hikayeler ve şiirler yazılmıştır. Nice yazar ve şairimiz bu büyüleyici şehre olan aşklarını, hayranlıklarını birer birer dökmüştür satırlarına. İşte büyük üstatların kaleminden eski İstanbul!

(1) Sait Faik Abasıyanık (1906 – 1954), Dolapdere

“İstanbul'un semt adları yok mu; bayılıyorum onlara! Ne güzelleri vardır. Yalan da olsa, yanlış da olsa, bu semt adlarından insanın muhayyeyesine bir şeyler üşüşür. Başka yönlerden gelmiş anılar kaynaşır içimizde. Bir filmdir başlar dönmeye beynimizin karanlığında. Dolapdere'de bostanları sulayan dolabı gözümüzü kapamadan da görüyoruz: Sıra sıra bostanların kuyuları, kocaman kovalar, gözlerine mendil bağlanmış bir emektar beygir, bir gıcırta. Sonra kovaların deliklerinden durmadan düşen su, zincir şıkırtıları, dolap beygirinin adaleleri, tahtadan olukların arklara gönderdiği sulara ışık ve güneş oyunları, atın duraklayışı, hızlanması, bahçıvanın hooo sesi. Bu semtlere Beyoğlu'nun ta garaja kadar her sokağından inebilirsiniz. Ben en şairanesini seçtim: Elmadağı'ndan indim.”

(2) Ahmet Hamdi Tanpınar (1902 – 1962), Beş Şehir

“İstanbul, büyük mimari eserlerin olduğu kadar küçük köşelerin, sürpriz peyzajların da şehridir. Hatta iç İstanbul'u onlarda aramalıdır. Büyük eserler ona uzaktan görülen yüzünü verirler; ikinciler ise onu çizgi çizgi işleyerek portrenin içini dolduran, büyük tecridin kurduğu çerçeveyi bin türlü psikolojik hâl ile, yaşanmış hayat izleriyle tamamlayan eserlerdir. Şüphesiz bunlarda da asıl öz yine mimarlığındır. Fakat bu mimarlık Bayezit, Süleymaniye, Ayasofya, Sultan Ahmet, Sultan Selim yahut Yeni Cami gibi etrafındaki her şeye kendi nizamını kabul ettiren ve herkes tarafından bilinen bir saltanat değildi: Bunlar şehrin mahremiyetinde adeta eriyip ona karışmış hissini veren küçük camiler, medreseler, büyüklerin yanında en mütevazı nisbetlerine indirilmiş çeşmelerdir ve zaten kendileriyle değil içlerine girdikleri terkiplerle güzeldirler. Birdenbire, hiç beklemediğimiz bir yerde mermer bir çeşme aynası veya kapı çerçevesi, iyi yontulmuş taştan beyaz bir duvar size gülümser. İlk bakışta tanzimi büyük bir gayrete muhtaç olmayan bir tiyatro veya opera dekoruna benzeteceğiniz bu köşe, biraz derinleştirilse, şehrin tarihinden bir parçadır.”

(3) Abdülhak Şinasi Hisar (1887 – 1963), Çamlıca'daki Eniştemiz

“O zamanlar Beyoğlu geceleri Tünel'den Halep Çarşısı'na kadar canlı ve eğlenceliydi. Elektrik yok, hava gazı vardı. Barlar, sinemalar yok, lokantalar ve çalgılı gazinolar vardı. Otomobiller yok, ucuz faytonlar, kupalar vardı. Elhamra Sineması'nın yerinde, üst katta, şimdi kırmızı Saint-Antoine Kilisesi'nin olduğu yerde, Konkordia Tiyatrosu vardı. Halep Çarşısı'ndan itibaren Taksim'e kadar nisbeten daha tenha ve karanlık bir mıntıka başlar ve ortasında büyük ağacı, bunun yanındaki Hamidiye Çeşmesi'yle küçücük Taksim Meydanı geçildikten sonra, seyrek ve hafif ışıkların yarı gösterdiği babayani ve karanlıkça bir yol Şişli'ye kadar uzardı.”

(4) Füzûzan (1932 –), Sokaklarından Gemilerin Geçtiği Kent

“Yaşını doğru dürüst bilmeyen, polise ilk kez yakalanan Bünyamin Doksan araba sapağa girmeden önce ardına dönüp baktı. Her yanı allı pullu bayraklarla bezenmiş bir geminin sokağa yanaştığını gördü. “Ne İstanbul bura, hey anam!” dedi gülümseyerek. “Sokağından gemiler geçer, balıkları toprağa oturmuş, uğultusu dinmez. Güzel ki güzel bir masal.” Bünyamin bunları düşünür düşünmez gözleri yandı. Sirkeci'nin denizden bir sokak olduğunu öğrenmek onu yeniden ağlatacaktı. Yanına oturan Cansu'ya baktı. Adını kimin akıl edip koyduğunu bile düşünmeyen Cansu, polislerce bir kış gecesi bulunmuştu. Fırınlardan herkesin sıcak ekmekleri bağırlarına basarak “Tanrı ne veriyse.” deyip evlerine sığındıkları, eski bir kuşkuyu dile getirdikleri “Bu kar on gün daha sürerse ne olur bilmem.” dedikleri günlerde... Oysa karın en geç beş altı gün sonra eriyiverdiği İstanbul İodoslarını unutturuveren kışlardandı.”

bron: filoji.com